

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

23.06.2026

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Заступниця міністра культури Лаюк: Нам дуже потрібне повноцінне дослідження українського книжкового ринку. – Шуміхін Э.](#)

[Україна молода. – 2026. – 22 черв. Україно-польське «питання»: на Тернопільщині в Пужниках розпочалися пошукові роботи. – Здоровило Т.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Пошукові роботи розпочалися у селі Пужники на Тернопільщині – УІНП. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. У Пужниках на Тернопільщині українські та польські археологи розпочали пошукові роботи. – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 22 черв. «Хвиля ксенофобії хоче знести спільний доробок»: Український ПЕН звернувся до поляків. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Український кінопроект переміг на пітчінгу в межах міжнародного фестивалю в Румунії. – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 22 черв. 10 днів і 60 тисяч переглядів. Оголошені переможці 13-го фестивалю для дітей і підлітків Чілдрен Кінофест. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Фільм «Останній Прометей Донбасу» зібрав у прокаті понад \\$1,4 мільйона. – Інф.](#)

[Фокус. – 2026. – 2 черв. В Україні вимагають обмежити показ турецьких серіалів, – петиція. – Ханас О.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Вечірній Київ. – 2026. – 23 черв. Конституцію України вперше переклали жестовою мовою. – Скотнікова О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Створено перший повний переклад Основного закону українською жестовою мовою. – Інф.](#)

Література

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Українці звертаються до бароко в пошуках власної ідентичності – Семків. – Інф.](#)

Музейна справа

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. У Києві презентували українську версію посібника з деколонізації музеїв. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Спілка художників просить митців поповнити колекцію Харківського музею. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2026. – 22 черв. На Хмельниччині виявили фундамент дзвіниці скельного монастиря. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. SWEET.TV презентував Destination X – міжнародний проект про подорожі та культурну спадщину. – Левкун О.; NV. – 2026. – 22 черв. Стало сенсацією в США. В Україні почали зйомки нового тревел-шоу та оголосили імена ведучого і перших учасників. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 22 черв. Росіяни знищили одну з найцінніших історичних садиб Запорізького краю. – Леbedина О.4 NV. – 2026. – 22 черв. Згоріла вщент. Росіяни вдарили по історичній садибі Михайла Миклашевського на Запоріжжі. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 22 черв. На Запоріжжі росіяни знищили історичну садибу 19 століття. – Гуржий В.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Росіяни зруйнували старовинну садибу Миклашевських на Запоріжжі. – Інф.](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Українські бібліотеки переживають системну кризу: низькі зарплати, старіння кадрів, хронічне недофінансування – аналітичний звіт АНТС. – Інф.](#)

Релігія

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Держетнополітики розпочне перевірку Почаївської лаври на можливі зв'язки із РПЦ 24 червня. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Почаївську лавру перевірять на зв'язки із забороненою релігійною організацією. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Петиція до Кабміну про передачу історичної будівлі в Одесі релігійній громаді РКЦ набрала 25 тис. голосів. – Інф.](#)

Циркове мистецтво

[Вечірній Київ. – 2026. – 22 черв. У Києві відбувся Гранд Фінал фестивалю циркового мистецтва «Магічна Арена». – Доброленська Є.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 22 черв. У Гельсінкі відбудеться концерт «Україна та Польща: спільна музична спадщина». – Інф.](#)

Укрінформ. – 2026. – 23 черв. У Відні обговорили спільні проєкти з популяризації української культури в Музеї народознавства. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 23 черв. В Іспанії українська громада презентувала національні традиції на міжнародному фестивалі культур. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 23 черв. Зеленська: з початку року україномовні аудіогіди з'явилися ще в п'яти країнах Європи, відкрито 25 нових книжкових полицок. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Цьогоріч українські аудіогіди запрацювали у п'яти країнах Європи – Зеленська. – Інф.

***

NV. – 2026. – 23 черв. Netflix купив права на нові сезони російського мультсеріалу Маша та Ведмідь. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Заступниця міністра культури Лаюк: Нам дуже потрібне повноцінне дослідження українського книжкового ринку. – Шуміхін Э.

Видання пропонує інтерв'ю із заступницею міністра культури України Богданою Лаюк. У розмові йшлося про проблеми читання в Україні; про присутність книжки в житті українця в усіх його просторах; про книжкові уподобання і смаки українців, зокрема про те, що у ТОПах книгарень – роментезі, дарк фентезі і популярна психологія; про те, що впливає на формування таких ТОПів; про літературу «високої полиці» та інструменти формування читацького смаку; про цінову політику видавництва книжок; про розширення з липня програми «eКнига»; про субсидії на покриття частини оренди для книгарень. Обговорювали соціальний норматив щорічного оновлення публічних бібліотек і те, що в бюджеті уже давно не закладаються на це кошти; коли запрацює проєкт із співфінансування поповнення бібліотечних фондів з громадами; ідею зобов'язати бібліотеки купувати книги у книгарнях, які зареєстровані й працюють у їхньому ж населеному пункті або районі, щоб таким чином «убити одразу двох зайців» – поповнити бібліотеки і підтримати локальні книгарні; відбір книг для бібліотек загалом; реальні суми на оновлення бібліотечних фондів; роботу Української бібліотечної асоціації та чи потрібно бібліотеці змінюватися відповідно до сучасних потреб; про оплату праці бібліотекарів тощо. Також у розмові торкнулися проблеми книжкового піратства в Україні та включення сфери літератури до програми «Тисячovesна»; а ще – участі України у міжнародних книжкових виставках. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/interview/1178525.html>

Україна молода. – 2026. – 22 черв. Україно-польське «питання»: на Тернопільщині в Пужниках розпочалися пошукові роботи. – Здоровило Т.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Пошукові роботи розпочалися у селі Пужники на Тернопільщині – УІНП. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. У Пужниках на Тернопільщині українські та польські археологи розпочали пошукові роботи. – Інф.

У Тернопільській області в колишньому селі Пужники (нині село Садове Чортківського району) розпочали новий етап польсько-українських пошукових робіт. Дослідники шукатимуть останки мешканців села, що загинули у лютому 1945 року. Роботи триватимуть 22–28 червня. Про це 22 червня повідомили на сайті Українського інституту національної пам'яті. Роботи в Пужниках почали в 2023 році. У вересні 2025 року тут перепоховали тіла 42 польських жертв – це була перша за 10 років подібна польсько-українська церемонія. Перепоховання називали проривом у відносинах між країнами. У повідомленні про початок нового етапу робіт УІНП пише, що у лютому 1945 року Пужники, де компактно жили етнічні поляки, зазнали збройного нападу. За даними архівних джерел, частина мешканців села трагічно загинула, а саме село спалили. Хто скоїв напад УІНП не зазначає. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/194423/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1178579.html>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4136320-u-puznikah-na-ternopilsini-ukrainski-ta-polski-arheologi-rozpocali-posukovi-roboti.html>

NV. – 2026. – 22 черв. «Хвиля ксенофобії хоче знести спільний доробок»: Український ПЕН звернувся до поляків. – Інф.

Український ПЕН опублікував на сайті заяву українською та польською мовами та подякував полякам, які продовжують підтримувати Україну, та членам Польського ПЕН, які підтримали Україні у своїй заяві тиждень тому. «Ми з глибоким болем сприймаємо нинішнє загострення в діалозі між Польщею і Україною. Сьогодні, коли ми разом із вами, наші дорогі польські друзі, партнери та колеги, спостерігаємо недружні жести з боку частини польських політиків і деяких громадян, підживлювана ними хвиля ксенофобії, наче лавина, хоче знести наш спільний доробок та спадщину наших попередників. У нас немає іншого шляху, як протистояти цьому і вистояти у боротьбі за нашу і вашу свободу», – йдеться в заяві українців. У ній вони висловили незгоду зі знеціненням внеску українців та Сил оборони України у безпеку Європи, антиукраїнську риторику та засудили прояви мови ненависті та зверхнього ставлення до українського суверенітету з боку частини польських політиків. Підписанти зазначили, що вірять у перемогу розсудливості під час найпідступніших випробувань. Заяву підписали члени Українського ПЕН, зокрема Остап Сливинський, Володимир Єрмоленко, Віталій Портников, Олександра Матвійчук, Світлана Поваляєва, Мирослава Барчук, Мар'яна Савка, Ярослав Грицак, Артур Дронь, Артем Чапай, Леонід Фінберг, Ія Ківа та ін. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/polshcha-chleni-ukrajinskogo-pen-zvernulis-dopolyakiv-cherez-zagostrennya-stosunkiv-50618337.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Український кінопроект переміг на пітчінгу в межах міжнародного фестивалю в Румунії. – Інф.

Проект повнометражного ігрового фільму «Times New Roman» режисера Філіпа Сотниченка та продюсерки Валерії Сочивець здобув головну нагороду міжнародного пітчінгу Transilvania Pitch Stop – TPS Award for Development. Розмір нагороди становить п'ять тисяч євро. Раніше проєкт отримав підтримку програми Eurimages Co-production Development Award на CineLink Сараєвського кінофестивалю та фонду ESFUF на стадії девелопменту. Стрічка «Times New Roman» перебуває на стадії розробки. Це повнометражний ігровий фільм, який поєднує особистий досвід, історичну пам'ять та художнє дослідження. Головним героєм стрічки є митець Роман. Він подорожує Європою, відтворюючи вбивства ключових українських політичних діячів – Симона Петлюри, Євгена Коновальця та Степана Бандери – здійснені радянськими агентами у ХХ ст. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136504-ukrainskij-kinoprojekt-peremig-na-pitchingu-v-mezah-miznarodnogo-festivalu-v-rumunii.html>

NV. – 2026. – 22 черв. 10 днів і 60 тисяч переглядів. Оголошені переможці 13-го фестивалю для дітей і підлітків Чілдрен Кінофест. – Інф.

21 червня у київському кінотеатрі «Оскар» відбулась церемонія закриття 13-го фестивалю Чілдрен Кінофест, під час якого оголосили лауреатів та переможців 10-го Дитячого кіноконкурсу. Найкращим фільмом фестивалю глядачі обрали швейцарську пригодницьку стрічку «Баррі. Пес-рятівник». В межах фестивалю нагородили й переможців ювілейного 10-го Дитячого кіноконкурсу. Їх обрали з 18-ти фіналістів, відібраних зі 120 заявок від дітей з різних куточків України та вимушених переселенців за кордон. Володарів нагород визначило журі, до якого увійшли режисера анімації Анастасія Фалілеєва, кінопродюсер Володимир Яценко та режисерка документального кіно Аліса Коваленко. Видання публікує імена переможців Дитячого кіноконкурсу. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/children-kinofest-2025-film-barri-pes-ryativnik-peremig-nazvano-laureativ-konkursu-50618298.html>

Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Фільм «Останній Прометей Донбасу» зібрав у прокаті понад \$1,4 мільйона. – Інф.

Документальний фільм «Останній Прометей Донбасу» режисера Антона Штуки зібрав у прокаті 1 429 246 грн. Ці показники є суттєво вищими, ніж у багатьох українських документальних стрічок, що виходили в прокат. Для нас увага українського глядача – найвища нагорода, зазначили автори фільму. Його можна переглянути на платформі Київстар ТБ. Виробництво фільму здійснене за підтримки Держкіно, УКФ та Київстар ТБ Originals. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136309-film-ostannij-prometej-donbasu-zibrav-u-prokati-ponad-14-miljona.html>

Фокус. – 2026. – 2 черв. В Україні вимагають обмежити показ турецьких серіалів, – петиція. – Ханас О.

Петиція №41/010118-26еп з'явилася на сайті Кабінету Міністрів України. У ній міститься заклик обмежити трансляцію турецьких телесеріалів в Україні. На думку автора петиції Максима Реки, засилля іноземних серіалів в ефірі призводить до зменшення попиту на український кінопродукт, що негативно впливає на розвиток вітчизняної кіноіндустрії та культурного простору. «В умовах війни та необхідності зміцнення національної ідентичності важливо створювати сприятливі умови для розвитку українського медіапродукту, підтримки українських режисерів, сценаристів, акторів та продюсерів. Кошти від реклами та показу контенту мають сприяти розвитку національного культурного продукту», – наголошує автор петиції. Петиція пропонує встановити квоти на показ українських серіалів у телеєфірі; надати додаткову державну підтримку виробництву українських серіалів та фільмів; обмежити частку іноземного серіального контенту в телемовленні; сприяти популяризації українських культурних та історичних проєктів. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/758342-v-ukrajini-vimagayut-obmezhati-pokaz-tureckih-serialiv-peticiya>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2026. – 23 черв. Конституцію України вперше переклали жестовою мовою. – Скотнікова О.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Створено перший повний переклад Основного закону українською жестовою мовою. – Інф.

До 30-ї річниці ухвалення Конституції України вперше створили її повний переклад українською жестовою мовою. До роботи залучили дев'ятьох перекладачів, які володіють різними діалектами української жестової мови. Крім того, над адаптацією тексту спільно працювали профільні фахівці з української жестової мови та експерти у сфері права. Це допоможе зробити конституційні права та норми зрозумілишими для людей з порушеннями слуху та стане ще одним кроком до безбар'єрності. Новим перекладом вже можна скористатись на сайті Верховної Ради України. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128859/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1178612.html>

Література

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Українці звертаються до бароко в пошуках власної ідентичності – Семків. – Інф.

У Музеї гетьманства в Києві 21 червня відбувся «Фестиваль барокової поезії: від Зиморовича до Сквороди», який об'єднав літературознавців, істориків, культурологів, музикантів і театралів навколо української культурної спадщини XVII–XVIII ст. У межах фестивалю учасники обговорили польськомовну та латиномовну спадщину української літератури, поезію ректорів Києво-Могилянської академії, жіноче віршування, гумористичну та філософську поезію доби бароко. Також відбулися виступи ансамблів давньої музики, театральні постановки, читання поезії та майстер-класи з барокових танців. Літературознавець Ростислав Семків зазначив, що сьогодні звернення до барокової спадщини набуває особливого значення в контексті пошуку українцями власної культурної ідентичності. Він наголосив, що барокова доба залишила Україні значний літературний, філософський і мистецький спадок, який потребує не лише дослідження, а й популяризації серед широкої аудиторії. Засновниця та кураторка культурно-просвітницького проекту «Історія зі смаком» Ганна Гороженко зазначила, що бароко залишається важливою складовою української культурної ідентичності та продовжує впливати на сучасне суспільство. Фестиваль відбувся за ініціативи Українського інституту книги в межах мистецького конкурсу установи. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1178586.html>

Музейна справа

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. У Києві презентували українську версію посібника з деколонізації музеїв. – Інф.

У Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» відбулася презентація української версії посібника «Сприяння деколонізації в музеях: Україна у фокусі» («Supporting Decolonisation in Museums: Focus on Ukraine»). Його вперше було опубліковано англійською у 2025 році в межах спільного проєкту Українського інституту, ICOM UK, ICOM Ukraine та Асоціації музеїв Великої Британії за підтримки Британської Ради. Українську версію видання можна безкоштовно завантажити на сайтах партнерів проєкту. Посібник містить інформацію про український контекст й практичні рекомендації для музейних працівників щодо протидії колоніальним наративам і коректного представлення української культурної спадщини. Генеральний директор Українського інституту Володимир Шейко наголосив, що посібник є результатом тривалої міжнародної співпраці та покликаний допомогти музеям і архівам переглянути підходи до представлення українського мистецтва. Керівниця мистецької програми Британської Ради в Україні Люся Зоря підкреслила, що робота з культурною спадщиною значною мірою визначає те, як суспільства сприймають власну історію та ідентичність. Президент Міжнародної ради музеїв (ICOM) Антоніо Родрігес назвав появу українського перекладу важливим етапом для міжнародної музейної спільноти. За його словами, посібник дає музейним фахівцям практичні орієнтири для протидії шкідливим колоніальним наративам, виправлення викривленого представлення української культури та переосмислення історичної спадщини. Водночас керівник відділу інтерпретації Британського музею Стюарт Фрост зазначив, що видання буде корисним не лише для музеїв із великими українськими колекціями, а й для ширшого кола культурних інституцій. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1178596.html>

Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Спілка художників просить митців поповнити колекцію Харківського музею. – Інф.

Національна спілка художників України започатковує спецфонд для відновлення колекції Харківського художнього музею та проситиме місцеву владу знайти для установи інше приміщення, адже працювати в пошкодженій будівлі зараз неможливо. Про це у відеозверненні сказав голова спілки Костянтин Чернявський. «Харківський художній музей протягом десятиліть був справжньою перлиною мистецького життя Слобожанщини, центром збереження культурної спадщини, національної пам'яті та української ідентичності. Саме тому відновлення його колекції є спільним завданням мистецької спільноти та суспільства», – зазначив Костянтин Чернявський. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136485-spilka-hudoznikiv-prosit-mitciv-popovniti-kolekciu-harkivskogo-hudmuzeu.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 22 черв. На Хмельниччині виявили фундамент

дзвіниці скельного монастиря. – Інф.

Під час археологічних досліджень у Маліївцях на Хмельниччині виявили фундамент дзвіниці скельного монастиря, фрагменти фрескового розпису, давню кераміку та колекцію монет. Про це повідомив керівник Кам'янець-Подільської архітектурно-археологічної експедиції державного підприємства «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба» Інституту археології НАН України Павло Нечитайло. Докладно про дослідження:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136372-na-hmelniccini-viavili-fundament-dzvinici-skelnogo-monastira.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. SWEET.TV презентував Destination X – міжнародний проєкт про подорожі та культурну спадщину. – Левкун О.; NV. – 2026. – 22 черв. Стало сенсацією в США. В Україні почали зйомки нового тревел-шоу та оголосили імена ведучого і перших учасників. – Інф.

У Києві 21 червня відбулася закрита презентація української адаптації міжнародного формату Destination X від SWEET.TV, який входить до п'ятірки інноваційних шоу світу. Проєкт реалізують за підтримки Міністерства культури України, він покликаний популяризувати українську історію, культурну спадщину, туристичні маршрути та маловідомі локації країни. Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Тетяна Бережна повідомила агентству у коментарі, що міністерство підтримало проєкт через його культурну та просвітницьку складову. «Ми дуже активно підтримуємо всі проєкти, які спрямовані на те, щоб розповідати про Україну, про нашу історію та культурну спадщину якісно, сучасно, через сучасні історії та якісний візуал. Саме про це проєкт Destination X», – сказала Тетяна Бережна. Під час презентації було оголошено, що ведучим української версії Destination X стане музикант і телеведучий Дмитро Каднай. Він зазначив, що найбільше його зацікавила можливість розповідати історії українських міст, регіонів та видатних постатей. Організатори також оголосили перших трьох учасників проєкту. Ними стали співачка Олена Тополя, співак Віталій Островський, комік Даніл Повар. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1178533.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/destination-x-ukrajinska-adaptaciya-trevel-shou-rozpochala-zyomki-na-sweet-tv-50618440.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 22 черв. Росіяни знищили одну з найцінніших історичних садиб Запорізького краю. – Лебедина О.4 NV. – 2026. – 22 черв. Згоріла вщент. Росіяни вдарили по історичній садибі Михайла Миклашевського на Запоріжжі. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 22 черв. На Запоріжжі росіяни знищили історичну садибу 19 століття. – Гуржий В.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Росіяни зруйнували старовинну садибу Миклашевських на Запоріжжі. – Інф.

Керівниця пресслужби Національного заповідника «Хортиця» Анна Головка повідомила про знищення історичної садиби родини Миклашевських в

селі Біленьке біля Запоріжжя. Архітектурна пам'ятка зазнала руйнування внаслідок атаки російським дроном 22 червня. За словами керівниці заповідника, на території Запорізького краю це була єдина добре збережена садиба. Її збудували за проєктом архітектора Фердинанда Гагена приблизно у 1853–1916 роках. У ній проживала родина цивільного губернатора Катеринославської губернії Михайла Миклашевського, пізніше в садибі діяла школа. А до 2005 року в приміщенні працювала швейна майстерня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/rosijani-znishchili-odnu-z-najtsinnishikh-istorichnikh-sadib-zaporizkoho-kraju.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/starovinna-sadiba-miklashevskih-zgorila-pislya-ataki-dronami-u-zaporizkiy-oblasti-50618301.html>

<https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/374851-na-zaporizhzhii-rosiyani-znishchili-istorichnu-sadibu-nbsp>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136353-rosiani-zrujnuvali-starovinnu-sadibu-miklasevskih-na-zaporizzi.html>

Бібліотечна справа. Читання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Українські бібліотеки переживають системну кризу: низькі зарплати, старіння кадрів, хронічне недофінансування – аналітичний звіт АНТС. – Інф.

Українські бібліотеки переживають системну кризу, яка охоплює чотири виміри: заробітні плати на межі виживання, стрімке старіння кадрів, хронічне недофінансування фондів та приміщень і застаріла система оцінювання, йдеться в аналітичному звіті «Системна криза української бібліотечної галузі та шляхи її подолання» Мережі захисту національних інтересів «АНТС». «Бібліотеки України сьогодні опинилися на межі виживання. Зарплати бібліотекарів у 2026 році становлять від 5691 до 7356 грн, молодь майже не приходить у професію, а майже половина працівників перебуває у віковій категорії 45–60 років. Якщо ситуація не зміниться, багато бібліотек ризикують залишитися без людей, які забезпечують їхню роботу. Але проблема значно ширша за низькі зарплати. Йдеться про втрату інституцій, які зберігають нашу пам'ять, підтримують освіту, цифрову грамотність та стійкість громад», – йдеться в повідомленні АНТС. Звіт також пропонує план дій у три етапи, перший з яких передбачає, що упродовж перших шести місяців необхідно переглянути тарифні оклади бібліотекарів, провести аудит кадрової ситуації та визначити перелік прифронтових бібліотек для першочергової підтримки. На другому етапі – від 6 до 18 місяців – запустити пілоти нових моделей фінансування з більшою автономією закладів, оновити фонди й техніку, перейти до оцінювання бібліотек за показниками соціального та освітнього впливу, а не лише за кількістю відвідувань і книговидачею. На останньому етапі, у горизонті трьох років пропонується масштабувати успішні моделі та інтегрувати бібліотеки у ширші програми читання, цифрової грамотності й освіти дорослих. «Підвищення зарплат – необхідний перший крок, але недостатній. Без інституційної реформи, більшої фінансової автономії закладів і нових критеріїв ефективності система залишатиметься у тій самій точці.

Україна може отримати сучасну бібліотечну мережу. Реалізація цієї стратегії дозволить перетворити бібліотеки зі збиткових бюджетних установ на ефективний суспільний сервіс та інфраструктуру для розвитку всієї країни», – наголосили в АНТС. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1178757.html>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Держетнополітики розпочне перевірку Почаївської лаври на можливі зв'язки із РПЦ 24 червня. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Почаївську лавру перевірять на зв'язки із забороненою релігійною організацією. – Інф.

Дослідницька група Державної служби України з етнополітики та свободи совісті 24 червня розпочне перевірку можливих зв'язків Почаївської Свято-Успенської лаври з РПЦ. Відповідне рішення ухвалено на виконання вимог Закону про свободу совісті та релігійні організації та Порядку проведення дослідження щодо наявності ознак афілійованості релігійних організацій з іноземними релігійними організаціями, діяльність яких в Україні заборонена. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1178504.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4136317-pocaivsku-lavru-perevirat-na-zvazki-iz-zaboronenou-religijnou-organizacieu.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 22 черв. Петиція до Кабміну про передачу історичної будівлі в Одесі релігійній громаді РКЦ набрала 25 тис. голосів. – Інф.

Петиція на сайті Кабінету Міністрів України із закликом передати історичну будівлю католицької школи та семінарії в Одесі релігійній громаді Римсько-Католицької церкви набрала необхідну для розгляду кількість голосів. станом на сьогодні власником майнового комплексу є держава Україна, а у 2008 році будівля внесена до реєстру нерухомих пам'яток України. Автор петиції просить: винести на розгляд Уряду це питання; передати будівлю колишньої католицької школи Одесько-Сімферопольській Дієцезії РКЦ. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1178607.html>

Циркове мистецтво

Вечірній Київ. – 2026. – 22 черв. У Києві відбувся Гранд Фінал фестивалю циркового мистецтва «Магічна Арена». – Доброленська Є.

21 червня у Культурному центрі «Печерськ Палац» відбувся Гранд Фінал II Всеукраїнського фестивалю циркового мистецтва «Магічна Арена». На масштабному гала-шоу глядачі побачили виступи юних артистів та артисток із різних куточків України. Президент фестивалю «Магічна Арена» та директор благодійного фонду «Магічні Крила» Андрій Шмандровський розповів, що шлях до фіналу тривав близько пів року, а конкуренція серед учасників була надзвичайно високою. Водночас участь у фестивалі відкриває для дітей не

лише українську сцену, а й можливість представляти країну за кордоном. Окрім нагород, переможці фестивалю отримують фінансову підтримку на розвиток своїх студій. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/128846/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 22 черв. У Гельсінкі відбудеться концерт «Україна та Польща: спільна музична спадщина». – Інф.

У столиці Фінляндії відбудеться музичний вечір «Україна та Польща: спільна музична спадщина», який приурочено до річниці історичного рішення Європейської Ради від 23 червня 2022 року, коли Україні було офіційно надано статус кандидата на членство в ЄС. Культурна подія об'єднає на сцені провідних українських, польських і фінських виконавців. У дипустанові наголошують, що в умовах, коли Україна виборює своє майбутнє зі зброєю в руках, масштабне культурне партнерство набуває особливого стратегічного значення. Мистецький проєкт організовано спільними зусиллями української та польської громад у Фінляндії за всебічного сприяння та патронату посольства України у Фінляндії та Посольства Республіки Польща в Гельсінкі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4136463-u-gelsinki-vidbudetsa-koncert-ukraina-ta-polsa-spilna-muzicna-spadsina.html>

Укрінформ. – 2026. – 23 черв. У Відні обговорили спільні проєкти з популяризації української культури в Музеї народознавства. – Інф.

Посол України в Австрії Василь Химинець провів тристоронню робочу зустріч із директором Музею народознавства Відня (Weltmuseum Wien) доктором Маттіасом Байтлем і головою Українського жіночого союзу в Австрії Світланою Савельєвою. Під час зустрічі обговорили перспективи розвитку співпраці у культурній сфері, а також можливості реалізації спільних проєктів, спрямованих на популяризацію української культури, збереження історичної пам'яті та зміцнення українсько-австрійського міжкультурного діалогу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4136457-u-vidni-obgovorili-spilni-proekti-z-popularizacii-ukrainskoi-kulturi-v-muzei-narodoznavstva.html>

Укрінформ. – 2026. – 23 черв. В Іспанії українська громада презентувала національні традиції на міжнародному фестивалі культур. – Інф.

В іспанській Адрі (провінція Альмерія) відбувся мультикультурний фестиваль, який об'єднав представників 11-ти країн світу задля демонстрації своєї національної спадщини, традиційних ремесел та автентичної кухні. Особливе місце на святі дружби народів посіла українська закордонна спільнота, яка отримала нагоду репрезентувати традиційну українську культуру, етнічний колорит і знамениту народну гостинність. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4136652-v-ispanii-ukrainska-gromada-prezentovala-nacionalni-tradicii-na-miznarodnomu-festivali-kultur.html>

Міжнародне співробітництво

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 23 черв. Зеленська: з початку року україномовні аудіогіди з'явилися ще в п'яти країнах Європи, відкрито 25 нових книжкових полицок. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 22 черв. Цьогоріч українські аудіогіди запрацювали у п'яти країнах Європи – Зеленська. – Інф.

Перша леді України Олена Зеленська повідомила, що з початку 2026 року україномовні аудіогіди запрацювали ще у п'ятьох європейських країнах та відкрилися 25 нових українських книжкових полицок. Аудіогіди запрацювали в музеї Hof van Busleyden (Бельгія), Музеї Ейнштейна (Швейцарія), дитячому музеї Junibacken (Швеція), на екскурсійних круїзах Гельсінським архіпелагом (Фінляндія) та в меморіальному комплексі Маутгаузен (Австрія). За час існування проєкт охопив 122 україномовних аудіогіди в 59 країнах світу. Крім того, вісім українських книжкових полицок з'явилося в Угорщині, чотири – в Греції та по одній – у Норвегії, Польщі, Демократичній Республіці Конго, Італії, Ірландії, Іспанії, Німеччині, Чилі, Єгипті, Словенії та Словаччині. Вперше полицки відкрилися в Панамі та Іраку. Проєкт охопив 73 країни й штаб-квартиру міжнародної організації ЮНЕСКО. Загалом функціонує понад 390 полицок, що містять більш ніж 100 тисяч книг. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1178730.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4136511-cogoric-ukrainski-audiogidi-zpracuvali-u-pati-krainah-evropi-zelenska.html>

***

NV. – 2026. – 23 черв. Netflix купив права на нові сезони російського мультсеріалу Маша та Ведмідь. – Інф.

Стримінговий сервіс Netflix придбав права на показ двох нових сезонів російського анімаційного серіалу «Маша і Ведмідь», повідомляє Центр протидії дезінформації (ЦПД). Окрім купівлі прав, стримінговий сервіс продовжив ліцензію щодо дистрибуції серіалу в понад 100 країнах світу. У ЦПД зазначили, що «Маша і Ведмідь» – не просто мультсеріал, а «інструмент російської «м'якої сили». «Дослідження Центру доводить, що за маскою мультсеріалу приховано формування позитивного образу РФ (добрий Ведмідь); висміювання інших народів через поведінку Маші; нормалізація радянщини та мілітаризму», – зазначили в ЦПД. За словами фахівців, захист інформаційного простору дітей – це питання загальної безпеки. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/netflix-pridbav-prava-na-mashu-i-vedmedya-serial-nazvali-instrumentom-propagandi-50618495.html>

Випуск підготувала

Рудіч О. А,

завідувачка сектору оперативного інформування

та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 425-23-26

електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm